

SPIS TREŚCI

Przedmowa	11
DIAGNOSTYKA ROZWOJOWA NA UŻYTEK NAUCZYCIELA	
ANDRZEJ JANOWSKI	
Poznanie uczniów jako podstawa indywidualizacji kształcenia	20
POSTĘPY DIAGNOSTYKI EDUKACYJNEJ	
BOLESŁAW NIEMIERKO	
Rozwój jako zdawanie egzaminów	58
MICHAŁ DASZKIEWICZ	
Uczenie się i egzamin „na ustach” uczniów i nauczycieli – konstruktywna analiza wypowiedzi obojga stron	78
JAROSŁAW CHACIŃSKI	
Zorientowana na uczenia edukacja estetyczna w heterogenicznym środowisku – o percepcji, rozumieniu i przeżywaniu sztuki w świecie paradoksów wartościowania i oceniania	93
WOJCIECH KWIATEK	
Czy dobrze zdana matura jest gwarantem powodzenia na studiach?	106
EWA STOŻEK	
Prognostyczna funkcja zadania matematycznego?	117
STANISŁAW JAKUBOWICZ, STANISŁAW PLEBAŃSKI, KORNELIA RYBICKA, BEATA UDZIK	
W poszukiwaniu metod diagnozy umiejętności myślenia przyczynowo-skutkowego maturzystów	127
ELŻBIETA JAWORSKA, BOŻENA MAKULSKA-DĄBKOWSKA, ELŻBIETA OSTAFICZUK, ANDRZEJ WAWRZYŃIAK, ANDRZEJ WERNER	
Na edukacyjnych ścieżkach czyli diagnoza umiejętności uczniów na podstawie analizy błędów	136
BARBARA PRZYCHODZIŃ	
Uczenie się i jego rezultat w świetle badania uwarunkowań osiągnięć uczniów na sprawdzianie w 2006 roku - analiza porównawcza dwóch szkół podstawowych o różnych wynikach sprawdzianów	144

MARIA KRYSZYNA SZMIGEL	
Uczenie się w opiniach uczniów szkół ponadgimnazjalnych	157
MAŁGORZATA BOBA, MARIA MICHLOWICZ	
Oczekiwania gimnazjalistów	172
HENRYK SZALENIEC	
Refleksje na temat rozwoju systemu egzaminacyjnego	185

A. UCZENIE SIĘ I JEGO WYNIK

BOŻENA KOTARSKA-LEWANDOWSKA	
Komunikat graficzny w uczeniu się	204
MARIA SOBCZAK	
Uczmy (się) rozwiązywania zadań otwartych	215
TERESA KUTAJCZYK	
Uczenie się i jego rezultat w świetle wyników badania	
uwarunkowań osiągnięć uczniów	
na sprawdzianie w 2006 roku – analiza porównawcza gmin	223
KRZYSZTOF BEDNAREK, CEZARY LEMPA	
Uczeń wykorzystuje wyniki egzaminu zewnętrznego	238
ELŻBIETA JAWORSKA, BOŻENA MAKULSKA-DĄBKOWSKA, ELŻBIETA OSTAFICZUK, ANDRZEJ WAWRZYNIAK, ANDRZEJ WERNER	
W poszukiwaniu uczniowskich motywacji. Dynamika rozwoju	
kompetencji matematycznych uczniów na podstawie wyników	
sprawdzianów „W połowie drogi...”, i co z tego wynika	248
MARTA CHOROSZCZYŃSKA, BEATA KOSSAKOWSKA	
Czy doświadczenia polskie w zakresie wdrażania	
oceniającego kształtującego są OK?	258
MARIANNA SKIBIŃSKA	
Uczenie się...	270
ALEKSANDER ŁAWIŃSKI	
Konkurs wiedzy o powiecie wolsztyńskim 2001-2007	278

B. DIAGNOSTYKA NA CO DZIEŃ

KLEMENS STRÓŻYŃSKI	
Wiarygodność diagnostyki edukacyjnej	290
WOJCIECH MALEC	
Efekt metody w pomiarze sprawdzającym	
na przykładzie testowania kolokacji języka angielskiego	305

PRZEMYSŁAW MAJKUT	
W jaki sposób uczniowie postrzegają pracę nauczycieli podczas lekcji?	316
LESZEK CIESIELSKI	
Efektywność kształcenia - analiza porównawcza osiągnięć na egzaminach zewnętrznych wykorzystaniem wspólnej skali	323
ZOFIA LISIECKA	
Wyniki egzaminacyjne uczniów jako podmiot i przedmiot badań	335
MAREK ZAPIERACZYŃSKI, SŁAWOMIR SAPANOWSKI, ANNA ZBIDI	
Zależność wyników uzyskiwanych przez uczniów z zadań otwartych od liczby punktów uzyskanych za zadania zamknięte	344
CZESŁAW JAROSZ	
Znaczenie psychospołecznego kontekstu wyników sprawdzianu uczniów z lekką niepełnosprawnością umysłową w świadomości nauczycieli szkół specjalnych i ogólnodostępnych	353
MAGDALENA MICHAŁAK	
Obserwacja i jej uwarunkowania	367
MARTA FIRSIUK	
Czynniki społeczno-ekonomiczne jako zmienne kontrolne w badaniu różnicowania wyników egzaminów zewnętrznych gimnazjalistów	376
C. WYCHOWAWCZE ASPEKTY EGZAMINOWANIA	
S. LEOKADIA EWA WOJCIECHOWSKA	
Przede wszystkim informacja	384
MARIA GROENWALD	
Nasza Przyjaźń nigdy się nie rozstanie	393
MAŁGORZATA LIPSKA	
Co dalej gimnazjalisto?	402
TERESA WEJNER	
Prawa ucznia w kontekście egzaminów zewnętrznych i oceniania wewnątrzszkolnego	413
TERESA JANICKA-PANEK	
Samoocena osiągnięć edukacyjnych szóstoklasistów a wyniki sprawdzianu	427

ANNA KOSOBUCKA	
Wychowanie moralne na lekcjach biologii – zniewolenie czy wyzwolenie?	436
ELŻBIETA JASIŃSKA	
Kompetencje i zachowania nauczyciela w zakresie podnoszenia jakości odbioru przez ucznia informacji o wynikach uczenia się. Systemy wsparciowe dla rodziców jako propozycja modelowa	445
D. EGZAMIN W OCZACH UCZNIÓW	
ANNA RAPPE	
Opinie uczniów o egzaminie gimnazjalnym w 2006 roku	454
ANNA DUBIECKA, JACEK STAŃDO	
Prognozowanie przez uczniów wyniku próbnego egzaminu	467
ELŻBIETA JAWORSKA, BOŻENA MAKULSKA-DĄBKOWSKA, ELŻBIETA OSTAFICZUK, ANDRZEJ WAWRZYNIAK, ANDRZEJ WERNER	
Ewaluacja formatywna czyli kompetencje matematyczne In statu nascendi na podstawie projektu edukacyjnego „W połowie drogi...”	473
ŻANETTA KACZMAREK	
Proces kształcenia w opinii studentów Akademii Medycznej	482
IZABELA SUCKIEL	
Egzamin maturalny i zasady rekrutacji na studia w opinii tegorocznych maturzystów	494
WALDEMAR JASIŃSKI	
Motywacje uczniów do nauki (doniesienie badawcze)	504
E. SENS JAWNY I UKRYTY EGZAMINU POLONISTYCZNEGO	
ANNA KRASUSKA, ELŻBIETA MODRZEWSKA	
Założenia egzaminu ustnego z języka polskiego a praktyka szkolna	512
MONIKA STAWICKA	
Standaryzacja jako element na drodze do egzaminów certyfikowanych	524
MAŁGORZATA BOBA, MARIA MICHLOWICZ	
Droga do sukcesu dydaktycznego – komunikat badawczy	534
MARIA ROMANOWSKA	
Umiejętności językowe ucznia jako jedna z przesłanek sukcesu dydaktycznego i egzaminacyjnego	546

ADAM BROŻEK	
Badanie PIRLS 2006 w Polsce	557
TERESA BULSKA, BOGDAN KOZAK	
Pytania o ocenianie, czyli egzamin po egzaminie	561

F. DIAGNOZA W PRZEDMIOTACH HUMANISTYCZNYCH

JOLANTA CZARNOTA MĄCZYŃSKA	
Wrózenie z fusów. Pytania o wartość diagnostyczną arkuszy egzaminacyjnych w części humanistycznej egzaminu gimnazjalnego	568
KRZYSZTOF JUREK	
Zadanie „rozrywające” na egzaminie maturalnym historii	579
HENRYK PALKIJ	
Sukcesy i porażki na egzaminie jako efekt przygotowania się samodzielnego i szkolnego	586
JAKUB LIS, PIOTR ŚWIĘDRYCH	
Wersje arkuszy egzaminacyjnych a niesamodzielną pracę uczniów	597
KORNELIA RYBICKA	
Związki wiedzy wyjaśniającej i interpretacyjnej w kształceniu polonistycznym	603
AGNIESZKA WEINER	
Diagnoza umiejętności muzycznych dzieci w młodszym wieku szkolnym	613
IRENA NYCKOWSKA	
Wpływ działań innowacyjnych na motywację do nauki języków obcych uczniów klas maturalnych	625

G. EGZAMINY Z PRZEDMIOTÓW

MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH

HANNA MAREK	
Program nauczania a osiągnięcia gimnazjalistów w zakresie matematyki	636
ANNA DUBIECKA, JACEK STAŃDO	
Porównanie umiejętności matematycznych uczniów, którzy w 2007 roku pisali próbną maturę na poziomie podstawowym lub rozszerzonym	647

ANDRZEJ CHRUŚCIANY

- Wyniki egzaminu maturalnego z informatyki
maturzystów w latach 2005 i 2006
na tle wyników innych egzaminów zewnętrznych 652

DANUTA PIROG, MARIOLA TRACZ, BARBARA GURGUL

- Motywy wyboru geografii na maturze
a wyniki egzaminu maturalnego – studium przykładowe 664

ELŻBIETA TYRALSKA-WOJTYCZA

- Wyniki egzaminu gimnazjalnego
źródłem inspiracji nauczyciela i ucznia 674

KAROLINA KOŁODZIEJ

- Kategoryzacja rozwiązań zadań otwartych części
matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego 683

JERZY PACZKOWSKI

- Historia jednego zadania
(na marginesie egzaminu gimnazjalnego 2006) 693